

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINIS PATENTŲ BIURAS

Valstybės biudžetinė įstaiga, Kalvarijų g. 3, LT-09310 Vilnius,
tel. (8 5) 278 0250, faks. (8 5) 275 0723, el. p. spb@vpb.gov.lt, http://www.vpb.gov.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188708943

Adresatams pagal sąrašą

2010-07-20 Nr. 2R-1115

DĖL KONSULTACIJOS SU SUINTERESUOTAIS ASMENIMIS DĖL LIETUVOS POZICIJOS EUROPOS SĄJUNGOS PATENTO VERTIMO KLAUSIMAIS

Tęsiant diskusijas dėl Bendrijos patento (po Lisabonos sutarties įsigaliojimo vadinama Europos Sąjungos patentu; toliau – ES patentas) reglamento projekto, 2010 m. birželio 30 d. ES Komisija pateikė pasiūlymą dėl ES patento vertimo tvarkos (dok. KOM(2010) 350 galutinis priedamas) (toliau – Projektas). Pateikto Projekto esmė – ES patento aprašymas¹ jo nagrinėjimo, paskelbimo ir išdavimo stadijose būtų pateikiamas tik viena, pareiškėjo pasirinkta oficialia Europos patentų tarnybos kalba (anglų, prancūzų arba vokiečių kalba), o paskelbimo stadijoje - tik išradimo apibrėžtis būtų papildomai paskelbiama ir kitomis dvejomis Europos patentų tarnybos oficialiomis kalbomis (Projekto 3 str., Europos patentų konvencijos 14 str.). Pavyzdžiui, jeigu ES patentas būtų išduodamas anglų kalba, šia kalba būtų surašytas išradimo aprašymas, brėžiniai, o išradimo apibrėžtis būtų surašyta ir skelbiama anglų, prancūzų ir vokiečių kalbomis.

Antrasis svarbus pasiūlymas, įtvirtintas Projekto 4 str., numato, kad viso patento vertimas būtų pateikiamas tik tada, jeigu iškiltų ginčas dėl ES patento, ir jeigu tokio vertimo paprašytų įtariamasis pažeidimu asmuo (pažeidėjas). Pilną patento vertimą privalėtų pateikti patento savininkas savo išlaidomis, ir vertimas turėtų būti pateikiamas įtariamo pažeidėjo pasirinkta valstybės narės, kurioje įvyko pažeidimas, arba kurioje nuolat gyvena įtariamasis pažeidėjas, kalba.

Siūlomoje ES patento vertimų sistemoje taip pat yra numatomos trys patentų vertimo pakopos – teisė paduoti patento paraišką bet kuria (savo valstybės) kalba, kai pati sistema išvers paduotą paraišką į oficialias Europos patentų tarnybos kalbas², automatinis³ paraiškų ir patentų vertimas į visas ES kalbas po paskelbimo, bei pareiga pateikti vertimą ginčo atveju.

Atkreiptinas dėmesys, kad ES patento reglamentas šiuo metu dar nėra priimtas, tačiau pagrindinės jo nuostatomis buvo pritarta 2009 m. gruodžio mėn. Konkurencingumo tarnyboje (<http://register.consilium.europa.eu/pdf/lt/09/st16/st16113.lt09.pdf>), ir vienas iš aktualiausių likusių derybinių klausimų yra susijęs būtent su ES patento vertimais.

Pažymėtina, kad pagal šiai dienai pateiktą Reglamento pasiūlymą ES patentas bus laikomas Europos patentu, kuriame Europos Sąjunga bus nurodyta kaip pageidaujama patento galiojimo teritorija (t. y. Europos patentas bus „išplečiamas“ į ES). ES patentą išduos Europos patentų tarnyba (www.epo.org), patentas bus ginamas ir įgyvendinamas vieningai visoje ES. Tuo ES patentas skiriasi nuo Europos patento, kurį centralizuotai išduoda Europos patentų tarnyba pagal Europos patentų konvenciją (konvencija nėra ES teisės dalis; Lietuva konvencijos narė yra nuo 2004 m.), tačiau po to teisės į jį ginamos ir įgyvendinamas nacionalinių patentų įstatymų nustatyta tvarka.

Siekiant sumažinti Europos patento vertimo kaštus, Europos patentų konvencija buvo papildyta vadinamuoju Londono protokolu (Žin. 2008, Nr. 129-4918), prie kurio Lietuva prisijungė 2009 m. Dabar galiojančioje Europos patentų sistemoje vertimai užtikrinami Europos patentą verčiant į vieną iš oficialiųjų Europos patentų tarnybos kalbų (anglų, prancūzų, vokiečių), išradimo

¹ Kaip nurodoma Projekto 2 str. b punkte, ES patento aprašymu būtų laikomas išradimo aprašymas, apibrėžties punktai ir visi brėžiniai

² Projekto preambulės 5 punktas

³ Automatinis vertimas reiškia, kad bus sukurta elektroninė automatinio vertimo sistema, kuria per Europos patentų tarnybos patentų duomenų bazę galės naudotis bet kuris suinteresuotas asmuo, norėdamas gauti teisinės reikšmės neturintį ES patento vertimą jo pasirinkta kalba (Projekto preambulės 6 punktas)

apibrėžtį privalomai išverčiant ir paskelbiant kitomis dviem kalbomis. Skirtingai nei pateiktame ES patento kalbų režimo projekte, dabartinėje Europos patentų sistemoje išradimo apibrėžtis (pavyzdžiui, Lietuvos, Latvijos atžvilgiu) arba, atskirais atvejais, visas patentas (pavyzdžiui, Lenkijos, Suomijos ir kitų valstybių, kurios nėra ratifikavusios Londono protokolo, atžvilgiu) verčiami į valstybės, kurioje pageidaujama Europos patento įsigaliojimo, nacionalinę kalbą, ir vertimas pateikiamas ne Europos patentų tarnybai, o nacionalinei patentų tarnybai. Pavyzdžiui, anglų kalba išduoto Europos patento apibrėžtis būtų verčiama į prancūzų ir vokiečių kalbas (patento savininko lėšomis), tačiau pageidaujant, kad Europos patentas įsigaliotų Lietuvoje, būtų reikalinga pateikti apibrėžties vertimą į lietuvių kalbą (patento savininko lėšomis) bei už tai sumokėti atitinkamą mokestį; pagal pateiktą ES patento vertimų tvarkos pasiūlymą ES patento apibrėžties vertimo į lietuvių kalbą pateikti nereikėtų.

Prie ES patento vertimo tvarkos pasiūlymo projekto pridėtame Komisijos atliktame poveikio vertinime (dok. SEK(2010) 797 galutinis priedamas) nurodomos dar trys pasiūlymo alternatyvos. Remiantis Komisijos pateiktais skaičiavimais, ES patento vertimo kaštai sudarytų⁴:

- 1) 0 EUR, jeigu ES patentas būtų išduodamas anglų kalba;
- 2) 680 EUR, jeigu ES patentas būtų išduodamas viena iš trijų oficialių Europos patentų tarnybos kalbų (anglų, vokiečių, prancūzų), apibrėžtį išverčiant į kitas dvi oficialias kalbas (t. y. šiuo metu pateiktas Reglamento projekto pasiūlymas);
- 3) 1360 EUR, jeigu ES patentas būtų išduodamas viena iš oficialių Europos patentų tarnybos kalbų, apibrėžtį išverčiant į kitas keturias daugiausiai naudojamas kalbas ES (t. y. prisideda ispanų ir italų kalba);
- 4) 6800 EUR, jeigu ES patentas būtų išduodamas viena iš oficialių Europos patentų tarnybos kalbų, apibrėžtį išverčiant į oficialias ES valstybių narių kalbas (t. y. analogiškai, kaip šiuo metu galiojančioje Europos patentų sistemoje).

Jeigu ES patento sistemoje nebūtų siūloma nauja vertimų tvarka ir būtų taikoma šiuo metu galiojanti Europos patentų vertimų sistema, ES patento vertimas pagal Komisijos pateiktus skaičiavimus kainuotų apie 24 tūkst. EUR, t. y. šiuo metu pateiktas ES patento vertimo pasiūlymas sumažina vertimų kainą apie 80 proc. Palyginimui galima nurodyti, jog JAV patentas šiai dienai kainuoja apie 1850 EUR. Svarbu, jog visais nurodytais atvejais pagal pateiktą ES patento vertimo tvarkos pasiūlymą būtų užtikrinama galimybė paduoti ES patento paraišką lietuvių kalba (paraišką sistema vėliau išverstų į vieną iš oficialių Europos patentų tarnybos kalbų), taip pat būtų užtikrintas internete viešai prieinamas automatinis paraiškų ir patentų vertimas į lietuvių kalbą.

Pažymime, kad Lietuvos Respublikos valstybinis patentų biuras yra atsakingas už Lietuvos pozicijos parengimą, pristatymą ES Tarybos darbo grupėje svarstant šį Projektą. 2010 m. liepos 14 d. įvyko pirmasis darbo grupės posėdis, kurio metu valstybės narės apsikeitė savo pirminiais pateikto Projekto vertinimais. Pažymėtina, kad aiškų nepritarimą Komisijos pasiūlymui išreiškė Ispanija, Italija, Graikija (argumentai – kalbų diskriminavimas, neigiamas poveikis smulkiam ir vidutiniam verslui, kuris gali būti pažeidėju vien dėlto, kad neturės galimybės gauti informacijos apie ES patentą savo nacionaline kalba iki tol, kol negaus pretenzijos, kad jis įtariamasis pažeidimas). Aiškų pritarimą išreiškė Vokietija, Jungtinė Karalystė, Prancūzija, Nyderlandai, Švedija, kurių pagrindinis argumentas – kad dabartinė Europos patento sistema yra per daug brangi dėl vertimam reikalingų išlaidų, o tai stabdo įmonių inovacinę ir išradybinę veiklą. Lietuva, kaip ir Čekija, Slovakija, Vengrija, Lenkija, pareiškė tikrinimo išlygas, tai yra nurodydamos, kad būtinos vidinės konsultacijos su sistemos naudotojais.

Projekto svarstymui šiais metais numatyti 6 darbo grupės posėdžiai, Projektą numatoma pateikti 2010 m. lapkričio mėnesio Konkurencingumo tarybai politiniam pritarimui.

Atsižvelgiant į tai, kad Lietuvos verslas patentuoja savo išradimus Europoje bei intensyviai naudojami patentine informacija bei tai, kad priėmus šį Projektą jo nuostatos turės tiesioginį poveikį

⁴ Pažymėtina, kad Ūkio ministerijos užsakymu atliktame taikomajame moksliniame tyrime „Pramoninės nuosavybės sistemos tobulinimas Lietuvoje. Problemos ir jų sprendimo būdai“ (http://www.ukmin.lt/lt/veikla/veiklos_kryptys/ino/rd.php) pateikiamose išvadose siūloma reikalauti apibrėžties vertimo į lietuvių kalbą bei užtikrinti aukštą vertimo kokybę (p. 119).

Lietuvos verslui, tiek patentuojančiam, tiek kuriančiam, naudojančiam ar besirengiančias naudoti naujas technologijas, kurios gali būti ir būsimo ES patento ar ginčo dėl šio patento objektu, **maloniai prašome atsakyti į Valstybinio patentų biuro parengtą trumpą klausimą (pridedamas).**

Maloniai prašome Jūsų atsakymus bei kitas pastabas ar pasiūlymus pateikti iki š.m. rugpjūčio 6 d. elektroniniu paštu spb@vpb.gov.lt arba faksu 85 275 0723, arba paštu: Valstybinis patentų biuras, Kalvarijų g. 3, 09310, Vilnius.

PRIDEDAMA:

1. VPB parengtas klausimynas dėl ES patento kalbų, 3 lapai.
2. Tarybos reglamento dėl ES patento vertimo tvarkos projektas KOM(2010) 350 galutinis, 12 lapų.
3. Tarybos reglamento dėl ES patento vertimo tvarkos poveikio vertinimas Nr. 11805/10 ADD 1 PI 77 (anglų kalba), 32 lapai.
4. Tarybos reglamento dėl ES patento vertimo tvarkos projekto poveikio vertinimo santrauka, dok. SEK(2010) 797 galutinis, 8 lapai.

Direktorius

Rimvydas Naujokas

